

Proiect la tema „Metode de rezolvare a ecuațiilor neliniare”

Lucrare Nr. 2 „Precizarea rădăcinii. Metoda Coardelor”

Elaborat: elevul clasei a XII-a „A”, Munteanu Alexandru

Varianta 22

Ecuăția I: $2x + \cos x = 0,5$

Ecuăția II: $x^3 - 0,2x^2 + 0,1x - 1,2 = 0$

Scop lucrare:

- Verificare a posibilității aplicării metodelor în studiu pentru ecuațiile propuse;
- Analiza ecuațiilor propuse, rezolvarea analitică, grafică, alcătuirea programelor care realizează metodele în studiu;
- Estimarea erorilor metodelor în studiu (optional).

Sarcini de realizat:

- 1) De separat rădăcinile ecuațiilor date în mod analitic și de precizat una din ele prin metoda coardelor cu precizia $\varepsilon=0,001$, utilizând programul corespunzător;
- 2) De separat rădăcinile ecuațiilor date în mod grafic și de precizat una din ele prin metoda coardelor cu precizia $\varepsilon=0,001$, utilizând programul corespunzător;

Exemplu de realizare a sarcinii:

Sunt date ecuațile:

- a) $2x + \cos x = 0,5$;
- b) $x^3 - 0,2x^2 + 0,1x - 1,2 = 0$;

Realizarea separării grafice a rădăcinilor ecuației cu precizarea ei prin metoda coardelor.

Separăm rădăcinile ecuației $2x + \cos x = 0,5$ în mod grafic. Pentru aceasta rescriem ecuația inițială într-o formă mai comodă pentru construirea graficelor:

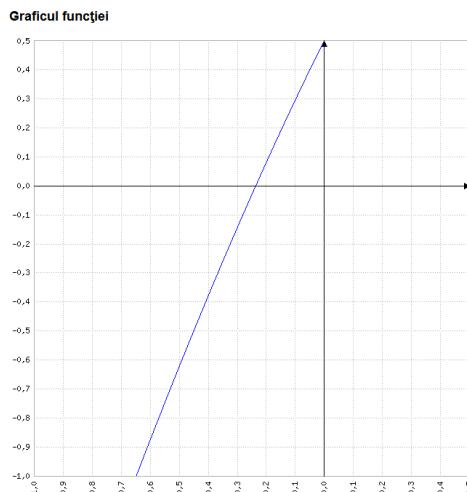
$$y_1 = 2x + \cos x;$$

$$y_2 = 0,5$$

Alcătuim tabelul de valori a funcțiilor y_1 și y_2 .

x	-1	-0,9	-0,8	-0,7	-0,6	-0,5	-0,4	-0,3	-0,2	-0,1	0
y_1	-1,46	-1,18	-0,903	-0,64	-0,37	-0,12	0,12	0,36	0,58	0,795	1
y_2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Din figură se observă că rădăcina pozitivă a ecuației se află în intervalul $[-0,3; -0,2]$.

Pentru precizarea rădăcinii prin metoda coardelor, determinăm semnele funcției $f(x) = 2x + \cos x - 0,5$ la capetele segmentului $[-0,3; -0,2]$ și semnul derivatei de ordinul II pe acest interval:

$$f(-0,3) = 2 * (-0,3) + \cos(-0,3) - 0,5 = -1,1 + \cos(0,3) = -0,144664;$$

$$f(-0,2) = 2 * (-0,2) + \cos(-0,2) - 0,5 = -0,9 + \cos(0,2) = 0,0800666;$$

$$f'(x) = 2 - \sin(x);$$

$$f''(x) = -\cos(x) < 0 \text{ pentru } x \in [-0,3; -0,2].$$

Pentru calcule vom folosi relația: $x_{n+1} = x_0 - \frac{f(x_n) \cdot (b - x_n)}{f(b) - f(x_n)}$, unde $b = -0,2$ și $x_0 = -0,3$.

Calculele le introducem pentru comoditate în tabel:

n	x_n	$\cos x$	$f(x_n)$	$f(-0,2) - f(x_n)$	h
0	-0,3	0,95534	-0,14466	0,22473	-0,06437
1	-0,23563	0,97237	0,00111	0,07896	0,0005
2	-0,23613	0,97225	-0,00001	0,08008	0

Răspuns: Soluția este $x = -0,23613$

Realizarea separării analitice a rădăcinilor cu precizarea ei prin metoda coardelor.

Este dată ecuația: $x^3 - 0,2x^2 + 0,1x - 1,2 = 0$;

1. Notăm funcția $f(x) = x^3 - 0,2x^2 + 0,1x - 1,2$;
2. Determinăm derivata de ordinul întâi $f'(x) = 3x^2 - 0,4x + 0,1$;
3. Determinăm discriminantul $D = 0,16 - 1,2 < 0$.
4. Alcătuim tabelul semnelor funcției $f(x)$, stabilind valorile lui x egale cu:
- 5.

x	$-\infty$	1	2	$+\infty$
Semnul $f(x)$	-	-	+	+

Avem o singură schimbare de semn, deci ecuația are o singură rădăcină reală ce se află în intervalul $[1,2]$. Pentru precizarea rădăcinii, aflăm derivele de ordinul II $f''(x) = 6x - 0,4$; în intervalul $[1,2]$ se îndeplinește inegalitatea $f''(x) > 0$.

Pentru calcule vom utiliza formula:

$$x_{n+1} = a - \frac{f(a)}{f(x_n) - f(a)}(x_n - a),$$

unde $a = 1$, $x_0 = 2$; $f(a) = f(1) = 1 - 0,2 + 0,1 - 1,2 = -0,3$.

Toate calculele le introducem pentru comoditate în tabel:

n	x_n	x_n^2	x_n^3	$0,2x_n^2$	$0,5x_n$	$f(x_n)$	$f(x_n) + 0,3$	$x_n - 1$	$\frac{f(x_n) + 0,3}{f(x_n) - f(a)}(x_n - a)$
0	2	4	8	0,8	1	6,2	6,5	1,00000	-0,04615
1	1,04615	1,09443	1,14494	0,21889	0,52308	-0,16933	0,13067	0,04615	-0,10595
2	1,10595	1,22313	1,35272	0,24463	0,55298	0,01869	0,31869	0,10595	-0,09974
3	1,09974	1,20943	1,33006	0,24189	0,54987	-0,00185	0,29815	0,09974	-0,10036
4	1,10036	1,21079	1,33231	0,24216	0,55018	0,00019	0,30019	0,10036	-0,1003

Răspuns: $x \approx 1,10036$